

Wybory 2025

wyniki monitoringu kampanii wyborczej

29 kwietnia- 5 maja 2025 r.

W okresie od 29 kwietnia do 5 maja 2025 r. zainteresowanie mediów kampanią wyborczą na urząd Prezydenta RP znacząco wzrosło, przede wszystkim ze względu na trzy wydarzenia - debatę przedwyborczą „Super Expressu”, wizytę Karola Nawrockiego w USA, a także doniesienia portalu Onet na temat posiadania przez prezesa IPN drugiego mieszkania.

Tematyka wyborcza na czołówkach serwisów

Materiały związane z kampanią nie tylko były stale obecne we wszystkich monitorowanych serwisach, ale poszczególne redakcje stosunkowo często umieszczały je na pierwszym miejscu danego wydania. Polsatowskie „Wydarzenia” uczyniły tak pięciokrotnie, „Dzisiaj” Republiki i „19.30” TVP S.A. w likwidacji po cztery razy, a w „Faktach” TVN materiały o kampanii prezydenckiej trafiły na czołówkę trzykrotnie. Zarazem najwięcej tego rodzaju tematów pojawiło się we flagowym serwisie informacyjnym „Republiki” (28 w monitorowanym tygodniu), znacznie mniej w „19.30” (16) i dwóch pozostałych serwisach (po 12 w „Wydarzeniach” i w „Faktach”). Omawiano w nich m.in. wsparcie prezydenta Andrzeja Dudy dla Karola Nawrockiego, spotkanie wyborcze Rafała Trzaskowskiego w Lublinie, komentowano wizytę Karola Nawrockiego w USA i jego spotkanie z prezydentem Donaldem Trumpem, sprawę mieszkania Karola Nawrockiego a także debatę kandydatów w „SE”.

Wszystkie serwisy o debacie w Super Expressie

W wydaniach serwisów z 29 kwietnia debata zorganizowana dzień wcześniej przez „Super Express” wzbudziła zainteresowanie wszystkich redakcji i było ono porównywalne z uwagą, którą media poświęciły debacie w Końskich organizowanej przez sztab Rafała Trzaskowskiego a prowadzonej przez dziennikarzy trzech telewizji: TVP w likwidacji, TVN i Polsat. Każdy z serwisów o debacie „SE”, wypowiedziach poszczególnych kandydatów w trakcie jej trwania lub konsekwencjach przebiegu wydarzenia dla rezultatów kampanii, wyemitował od dwóch do trzech materiałów (umieszczając je na miejscach 2-4 danego wydania). W każdym jednak koncentrowano się na innych wątkach debaty „SE”. W „Wydarzeniach” i „19.30” zauważono przede wszystkim zaplanowane przez sztab Rafała Trzaskowskiego przyniesienie do studia „SE” polskiej flagi, którą – według kandydata KO na prezydenta – Karol Nawrocki *porzucił* w

Końskich. „Wydarzenia” podkreśliły, że Rafał Trzaskowski został do tej debaty przygotowany *starannie* a w „19.30” zauważono, że poprzez przyniesienie flagi *zyskał*.

„Wydarzenia” oceniły debatę w Super Expressie jedynie pod kątem Rafała Trzaskowskiego i przyniesionej flagi, choć dyskusja była wielowymiarowa i zawierała kilka innych istotnych wątków. Natomiast serwis „19.30” temat flagi wykorzystał nie tylko 29 kwietnia, lecz także w Dniu flagi 2 maja, by wyraźnie pokazać w pozytywnym świetle Rafała Trzaskowskiego. W materiale Mateusza Dolatowskiego znalazło się aż pięć setkowych wypowiedzi kandydata KO pokazujących go jako obrońcę symboli narodowych.

„Wydarzenia” Polsatu, „19.30” TVP w likwidacji i „Fakty” TVN poświęciły także 29 kwietnia odrębne materiały także wypowiedziom Grzegorza Brauna (uznanym za antysemickie) i Macieja Maciaka (uznanym za proputinowskie), wskazując, że mogli oni przekroczyć granice tego, co jest dopuszczalne w debacie publicznej. Redakcje wykorzystały te materiały, by skrytykować Karola Nawrockiego za jego powściągliwość wobec wystąpień Brauna i Maciaka, chociaż w debacie uczestniczyło wielu kandydatów, których o opinię nie pytano i ich zachowania nie oceniano. Pozytywnie wybito natomiast reakcje Rafała Trzaskowskiego i Magdaleny Biejat.

W „Faktach” poza materiałem, w którym omówiono zabiegi socjotechniczne poszczególnych kandydatów w trakcie debaty „SE”, skoncentrowano się na prawach kobiet. Z kolei „Dzisiaj” najwięcej uwagi poświęciło krytycznej ocenie wypowiedzi Rafała Trzaskowskiego i Szymona Hołowni, określając ironicznie zmianę zdania kandydata KO w kilku kwestiach (m.in. nielegalnej migracji, ochrony wschodniej granicy) jako *Trzaskolotek*.

Mieszkania Karola Nawrockiego

Dzień przed majówką wszystkie redakcje – z wyjątkiem serwisu „Dzisiaj” – odnotowały doniesienia portalu Onet na temat posiadania przez Karola Nawrockiego dwóch mieszkań, choć jego odpowiedź w debacie „SE” na pytanie Magdaleny Biejat o stosunek do podatku katastralnego wskazywała, że ma tylko jedno. „Fakty” i „19.30” uznały ten temat za ważny na tyle, że poświęciły mu odrębne materiały, emitując je na drugim lub trzecim miejscu w serwisie. W obu Karol Nawrocki został przedstawiony w negatywnym świetle jako osoba, która nie mówi prawdy („Fakty”) albo jest co najmniej niekonsekwentna i często w sprawach dotyczących użytkowania różnych lokali zmienia zdanie („19.30” – w kontekście wynajmu apartamentu Muzeum II wojny Światowej w Gdańsku).

„19.30” umniejsza wagę wizyty Karola Nawrockiego w USA

Podczas długiego majowego weekendu każdy serwis odnotował wizytę Karola Nawrockiego w USA i jego spotkanie w Gabiniecie Ovalnym z Donaldem Trumpem. Tylko w „Dzisiaj” Republiki przedstawiono bilans tej wizyty i jej poszczególne odsłony (np. spotkanie z Marco Rubio w Ogrodzie Różanym, fotografia z prezydentem USA, spotkanie z polonią w Chicago) w pozytywnym kontekście, podkreślając nie tylko wzmocnienie stosunków dwustronnych, ale także wkład samej Republiki w ich budowanie (*Republika ambasadorem polskich spraw w USA*). Natomiast, w „19.30” w materiałach Mateusza Dolatowskiego z 2 i 3 maja wizytę umniejszano i podkreślano, że służyła ona ewentualnym korzyściom dla środowiska PiS (np. setka Adriana Witczaka z Koalicji Obywatelskiej o treści: *Pojechał tam załatwiać sprawy Prawa i Sprawiedliwości. Tego ugrupowania, które go wskazało na prezydenta, a nie sprawy polskie*). Bagatelizowano również wymiar polityczny samego spotkania Karola Nawrockiego z Donaldem Trumpem i sekretarzem stanu Marco Rubio (*Te spotkania trwały od 8 do 10 sekund, tyle co zajmuje przywitanie się* – setka Aleksandry Leo z Polski 2050). W materiałach sceptycznie oceniano wizytę i Karola Nawrockiego, poddając w wątpliwość jego wypowiedzi po spotkaniach z przedstawicielami amerykańskiej administracji (Mateusz Dolatowski: *Karol Nawrocki twierdził też, że słyszał dużo słów krytyki pod adresem Polski i obecnego rządu, ale nie sprecyzował z czyich ust rzekomo miała paść*). Ponadto sam Donald Trump został pokazany jako osoba groteskowa (chodzi o zdjęcie prezydenta USA w stroju papieskim wygenerowane przez sztuczną inteligencję) i zasługującą na potępienie polskich katolików – potwierdzeniem tej tezy jest wypowiedź („setka”) Krzysztofa Kwiatkowskiego z Koalicji Obywatelskiej: *„Sztuczna inteligencja tym razem wykonała pracę dla mało inteligentnego zleceniodawcy”*.

Kolejne pytania o mieszkanie, brak zainteresowania wątkiem służb

Po majówce wrócono w serwisach do kwestii drugiego mieszkania Karola Nawrockiego, opierając materiały na kolejnej publikacji Onetu w tej sprawie i tłumaczeniach samego kandydata oraz rzeczniczki jego sztabu wyborczego. W materiałach wskazywano najczęściej niekonsekwencje lub kłamstwa (np. „19.30”, „Fakty”) związane z nabyciem mieszkania lub opieką nad jego 80-letnim lokatorem Jerzym Ż. Wyjątek stanowił serwis „Dzisiaj” Republiki, który jako jedyny podjął temat możliwości zaangażowania Agencji Bezpieczeństwa

Wewnętrzne w sprawę, wskazując, że jest to wykorzystywanie przez rządzących służb specjalnych do ataku na kandydata popieranego przez PiS.

Studium przypadku – mieszkanie Karola Nawrockiego w centrum zainteresowania „19.30” i „Faktów”

Jako ilustrację powyższej tendencji można opisać materiały wyemitowane we flagowym serwisie TVP w likwidacji 4 i 5 maja oraz „Faktach” TVN z 30 kwietnia. Pierwszy z nich przygotowany przez Mateusza Dolatowskiego – poprzez dobór setek i odautorskich komentarzy - zawierał jednoznacznie negatywne stwierdzenia na temat działań Karola Nawrockiego w sprawie nabycia mieszkania i rzekomego ukrywania swojego majątku przed opinią publiczną. W materiale Miłosz Motyka z PSL, komentując wypowiedź Karola Nawrockiego podczas debaty „SE” na temat podatku katastralnego, stwierdził: *Chciał Polaków po prostu okłamać*. Materiał budował również aurę niebezpiecznej tajemnicy wokół lokatora drugiego mieszkania Karola Nawrockiego: *Jerzy Ż. zniknął, wielu sąsiadów od wielu miesięcy nie widziało go na oczy* – zauważył w wypowiedzi jeden z dziennikarzy Onetu. Co prawda reporter odnotował jednak, że: *starszy mężczyzna Jerzy Ż. - jak twierdzą dziennikarze Onetu – żyje (...), ale: nie był widziany przez sąsiadów od kilku miesięcy w mieszkaniu w Gdańsku*. W materiale Agnieszka Pomaska z KO pytała: *Gdzie jest pan, od którego przejął, jak rozumiem, mieszkanie w zamian za opiekę*, a dodatkowo w sprawie ujawnienia oświadczenia majątkowego Karola Nawrockiego reporter stwierdził: *Karol Nawrocki w tej sprawie milczy*. Kolejny materiał, tym razem Anny Łubian-Halickiej, zawierał odautorskie stwierdzenia, które mogą budować u odbiorców przekonanie, że Karol Nawrocki wykorzystał nie tylko sytuację Jerzego Ż., by przejąć jego mieszkanie, ale także system pomocy społecznej dla osób potrzebujących. Reporterka o Karolu Nawrockim w kontekście przejęcia przez niego mieszkania o Jerzego Ż.: *Starszy mężczyzna został z niczym, w grudniu trafił do DPS-u; o braku zainteresowania jego losem: Nawrocki nie wiedział, że jego podopieczny jest w DPS-ie; o niewywiązywaniu się z zadeklarowanej pomocy przez co jej koszty ponoszą podatnicy*. Z kolei „Fakty” TVN w materiale Jakuba Sobieniowskiego wykorzystały temat mieszkania do przypomnienia sprawy służbowego apartamentu w Muzeum II Wojny Światowej, by pokazać Karola Nawrockiego jako krezusa który posiada aż dwa mieszkania, a jednocześnie korzystał z apartamentu, przy czym używano sformułowań sugerujących, *on kłamie a jego tłumaczenia są nieprzekonujące*. Wielokrotnie padało sformułowanie „apartament deluxe”.

W publicystyce dominowała wizyta Karola Nawrockiego w USA

W pilsatowskim „Śniadaniu Rymanowskiego” dyskusja dotyczyła stosunku gości do fotografii Donalda Trumpa w stroju papieża, która została opublikowana na oficjalnym profilu Białego Domu w serwisie X. Wątek wizyty Karola Nawrockiego w USA, który spotkał się z prezydentem Donaldem Trumpem, wprowadził Zbigniew Bogucki z PiS. Kolejni rozmówcy komentowali wizytę, choć byli trochę zdezorientowani, czy mają mówić o fotografii prezydenta Trumpa w papieskim stroju, czy raczej o wizycie Karola Nawrockiego. Dopiero, gdy poruszono wprost temat kampanii wyborczej, goście odnieśli się bezpośrednio do kampanijnych działań wszystkich kandydatów. Prowadzący powracał do wizyty Karola Nawrockiego w Białym Domu, m.in. pytając Małgorzatę Paprocką o możliwe wsparcie Prezydenta RP Andrzeja Dudy przy organizacji spotkania Nawrocki-Trump. Zapytał również Zbigniewa Boguckiego, czy było to szukanie pomocy u obcego mocarstwa? Na co polityk PiS stwierdził: *To było spotkanie za Polską, a reprezentujący Polskę 2050 Paweł Śliz powiedział: To był tylko ładny obrazek, to nie przyniosło nic, zaś Maciej Konieczny z partii Razem zauważył: To kompleksy zachodnie i donoszenie na siebie.*

Również w „Politycznym podsumowaniu tygodnia Adriana Stankowskiego” Republiki tematem numer jeden były relacje Polski z USA, zwłaszcza wizyta w Białym Domu kandydata popieranego przez PiS. Pierwszą część audycji poświęcono relacjom obecnego rządu i kandydata KO Rafała Trzaskowskiego z administracją USA. Drugą - kontekstowi wyborczemu wizyty Karola Nawrockiego w Ameryce. Prowadzący zauważył w trakcie dyskusji: *To Platforma, Rafał Trzaskowski miał być specjalistą od relacji międzynarodowych. A tu cała Polska zobaczyła, że dr Karol Nawrocki ma bezpośrednie relacje z najważniejszymi osobami. Jest bardzo dobrze i bardzo chętnie przyjmowany, a także: Karol Nawrocki po prostu przejmuję kontakty Andrzeja Dudy. To mi się podoba, że prezydent Andrzej Duda zbudował świetne relacje z Donaldem Trumpem i przenosi je na kandydata popieranego przez PiS. Brakuje mi przewidywania pewnych rzeczy. Szkoda, że premier Donald Tusk nie przewiduje.*

W „Woronicza 17” TVP Info dyskusję podzielono na trzy odrębne części. W pierwszej goście mieli odpowiedzieć na pytanie: czy spotkanie Karola Nawrockiego z Donaldem Trumpem w Gabinetce Ovalnym Białego Domu przysłuży mu się w wyborach czy wręcz przeciwnie. Prowadząca dopytywała też swoich gości o opinię na temat zdjęcia Donalda Trumpa w stroju papieża. W pozostałych dwóch częściach omawiano udział prezydenta Andrzeja Dudy w

konwencji programowej Karola Nawrockiego w Łodzi oraz przebieg i konsekwencje debaty przedwyborczej „SE”, ale oba tę wątki zajęły znacznie mniej czasu niż pierwszy.

W „Kawie na ławę” TVN Konrad Piasecki pytał polityków o znaczenie słów Prezydenta i czy wsparcie, którego udzielił Andrzej Duda w kampanii prezydenckiej Karolowi Nawrockiemu, było zaskoczeniem, szczególnie dla Konfederacji i zastanawiał się, czy *to jest pocałunek życia, czy pocałunek śmierci?*

Opracował: Departament Monitoringu, Wydział Analiz Treści Programowych

Zespół pod kierunkiem dr Agnieszki Glapiak, zastępcy przewodniczącego KRRiT